

Sajarah Nu Nyumput tina Ayat Opat Puluh - Nomer Dua Puluh Hiji

Musibat Kadua - Bagian Kadalapan - Yeheskel Nomer Dua

Jeff Pippenger

2026-08-05

Yehezkiel ngagambarkeun jalma-jalma anu geus dipigawékeun hiji karya pangajaran pikeun maranéhna ku Singa ti kaom Yuda, sarta pangajaran dasar-Na nya éta “garis demi garis.”

Ka saha Anjeunna ngandika, “Ieu teh pangreureuh, ku ieu maraneh bisa maparin reureuh ka anu geus cape; jeung ieu teh pangsegerna.” Tapi maranehna henteu daek ngadenge. Ku sabab kitu, firman PANGERAN jadi ka maranehna parentah kana parentah, parentah kana parentah; garis kana garis, garis kana garis; didieu saeutik, didinya saeutik; supaya maranehna indit, tuluy tisoledat ka tukang, remuk, kajiret, jeung katangkep. Yesaya 28:12, 13.

Ayeuna Singa ti kaom Yuda keur muka kitab Yehezkiel. Urang dibéjakeun yén Yehezkiel téh saurang imam dina taun katilu puluh, naha “tilu puluh” éta ngawakilan umur simbolisna salaku imam, atawa taun katilu puluh dina runtuyan nubuatan anu dimimitian dina Paska Agung Yosia. Kaimaman panungtung dina poé-poé ahir nyaéta saratus opat puluh opat rébu, sarta sajarah-sajarah harfiah baheula ngalambangkeun hiji sajarah simbolis dina poé-poé ahir.

Tapi maraneh bakal dingaranan Imam-imam PANGERAN; jalma-jalma bakal nyebut maraneh Palayan-palayaneun Allah urang; maraneh bakal ngadahar kakayaan bangsa-bangsa séjén, sarta dina kamulyaan maranéhna maraneh bakal ngagungkeun diri. Yesaya 61:6.

Yehezkiel téh lambang umat Allah dina poé-poé panungtungan—sajarah suci anu ku unggal kasaksian nubuat diidentifikasi. Sajarah suci éta nyaéta gerakan malaikat katilu, anu sacara husus dilambangkeun ku gerakan malaikat kahiji dina taun 1840. Gerakan malaikat kahiji téh malaikat alfa tina tilu malaikat, sedengkeun anu katilu nyaéta malaikat omega. Ku kituna, Yehezkiel sajarah jeung Petrus dina mangsa panyegelan saratus opat puluh opat rébu. Sajarah perlambang anu janten tempat Petrus jeung Yehezkiel duanana aya, digambarkeun minangka sajarah Panium.

Kitab Leutik

Yehezkiel nyandak kitab leutik éta, sakumaha anu dilakukeun ku Yohanes dina Wahyu sapuluh.

Tapi maneh, eh anak manusa, dengekeun naon anu ku Kami diucapkeun ka maneh; ulah jadi doraka kawas eta kulawarga anu doraka teh: buka sungut maneh, sarta tuang naon anu ku Kami dipaparinkeun ka maneh. Jeung nalika sim kuring neuteup, behold, aya hiji leungeun diutus ka sim kuring; jeung, tempo, dina dinya aya gulungan kitab; Jeung eta dibentangkeunana di hareupeun sim kuring; sarta ditulisanana dina jero jeung di luar: jeung di jerona katulisan panglamah, kasedihan, jeung cilaka. Leuwih ti eta saur-Na ka sim kuring, Eh anak manusa, tuang naon anu kapanggih ku maneh; tuang gulungan ieu, tuluy indit nyarita ka kulawarga Israil. Ku kituna sim kuring muka sungut, sarta Anjeunna ngajadikeun sim kuring ngadahar

gulungan eta. Jeung saur-Na ka sim kuring, Eh anak manusa, jadikeun beuteung maneh ngadahar, sarta pinuhan jero awak maneh ku gulungan anu ku Kami dipaparinkeun ka maneh ieu. Tuluy ku sim kuring didahar eta; sarta dina sungut sim kuring rasana amis kawas madu. Yehezkiel 2:8–10, 3:1–3.

Dina Wahyu sapuluh, Yohanes ngadahar kitab leutik éta, sarta sakabéh éta pasal ngagambarkeun panyingkapan kakawasaan Allah ti tanggal 11 Agustus 1840 nepi ka 22 Oktober 1844.

“Malaikat anu ngahiji dina pangwartaan amanat malaikat katilu téh kudu nyaangan sakuliah bumi ku kamulyaan-Na. Di dieu geus dinubuatkeun hiji pagawéan anu jembar saalam dunya jeung kakawasaan anu luar biasa. Gerakan Advent taun 1840–44 téh mangrupa panyingkapan anu mulya tina kakawasaan Allah; amanat malaikat kahiji dibawa ka unggal pos misionaris di sakuliah dunya, sarta di sawatara nagara aya minat kaagamaan anu panggedéna anu kungsi katénjo di mana waé nagri saprak Reformasi abad ka-genep welas; tapi sakabéh ieu bakal kasalip ku gerakan anu perkasa dina kaayaan pangéling pamungkas ti malaikat katilu.” *The Great Controversy*, 611.

Yézkiel saajar jeung Yohanes dina Wahyu pasal sapuluh, ku kituna Petrus, Yohanes, jeung Yézkiel nangtung babarengan dina tempat anu geus dipasrahkeun ka maranéhna dina mangsa pamaséhan saratus opat puluh opat rébu.

Taun 1840 nepi ka 1844 ngagambarkeun hiji mangsa opat taun anu dimimitian nalika nubuat waktos anu ngawitan ku hiji mangsa saratus lima puluh taun dina 27 Juli 1299. Éta “lima bulan” téh lekasan sarta ngahiji jeung nubuat waktos salila tilu ratus salapan puluh hiji taun jeung lima belas poé anu réngsé dina 11 Agustus 1840, nalika panémbong kamulyaan tina kakawasaan Allah dipintonkeun nepi ka 22 Oktober 1844. Satuluyna, panerapan waktos nubuat eureun.

Sarta demi Anjeunna anu hirup salalanggengna, anu nyiptakeun langit jeung sagala anu aya di jerona, jeung bumi jeung sagala anu aya di jerona, jeung laut jeung sagala anu aya di jerona, yén moal aya deui waktu. Wahyu 10:6.

Waktu nubuat réngsé minangka panerapan nubuat anu sah dina 22 Oktober 1844. Yehezkiel, Petrus, jeung Yohanes masing-masing ngalambangkeun parawan-parawan wijaksana Allah dina gerakan malaikat kahiji jeung kadua, kitu deui dina gerakan malaikat katilu.

Panglihatan-panglihatan

Sabelas pasal kahiji dina kitab Ezekiel nampilkeun runtuyan “tetempoan,” sakumaha dipedar dina ayat kahiji pasal kahiji.

Dina taun katilu puluh, dina bulan kaopat, dina poé kalima bulan éta, waktu sim kuring aya di antara para tawanan di sisi walungan Kebar, langit kabuka, sarta sim kuring ningali titingalian ti Allah. Ezekiel 1:1.

“Panglihatan-panglihatan” dina sabelas pasal anu kahiji téh mimiti dipasihkeun dina pasal hiji di sisi walungan Kebar, tuluy dilegaan dina panglihatan pasal tilu di “dataran,” sarta tuluy deui dina panglihatan pasal dalapan di Yerusalem. Tilu lokasi, nyaéta walungan Kebar, dataran, jeung

Yerusalem, ngawakilan tilu panglihatan anu babarengan ngabentuk hiji panglihatan, nya éta “panglihatan-panglihatan” dina ayat hiji jeung dina sabelas pasal anu kahiji.

Yobel

Nganggap taun katilu puluh éta minangka taun katilu puluh tina siklus Yobel anu dimimitian dina Paska kawentar Yosia, tuluy dipungkas dina 22 Oktober, téh gampang pisan dipertanggungjawabkeun, sabab garis sajarah suci anu tangtu éta digambarkeun kalawan écés, baris demi baris, ku leuwih ti hiji saksi. Contona; Paska ngawakilan pésta-pésta cinyusu, sedengkeun poé panebusan ngawakilan pésta-pésta usum gugur. Ku kituna, Imamat dua puluh tilu saluyu jeung siklus Yobel anu dimimitian ku Yosia. Aya deui garis-garis séjén anu saluyu jeung sajarah anu diwakilan ku raja Yosia nepi ka 22 Oktober, 573 SM. Kacumponan sajarah dina 22 Oktober, 573 SM, ngeunaan hiji taun Yobel, dirojong ku para ahli sajarah.

Para ahli kronologi umumna satuju nempatkeun poé panebusan dina 22 Oktober 573 SM, sarta Paska Agung Yosia dina 622 SM ogé mangrupikeun tanggal anu ditarima ku para ahli kronologi Alkitab éta. Paska, lambang tina pésta-pésta usum semi, ngamimitian hiji siklus Yobel opat puluh salapan taun, anu réngsé dina lambang pésta-pésta usum gugur dina poé panebusan. Tujuh minggu taun anu ngawangun opat puluh salapan taun téh mangrupikeun lambang Sabatna tanah.

"Dina unggal kaca, boh sajarah, boh parentah, boh nubuat, Kitab Suci Perjangjian Heubeul disinaran ku kamulyaan Putra Allah. Sajauh éta asalna tina pangersa ilahi, sakabéh sistem Yudaisme téh mangrupa hiji nubuat Injil anu kacida pageuhna. Ka Kristus "sakumna nabi méré kasaksian." Rasul-rasul 10:43. Ti jangji anu dipasihkeun ka Adam, tuluy ngaliwatan garis para patriarkh jeung tatanan hukum, cahaya mulya ti sawarga ngajadikeun écés tapak-lampah Sang Panebus. Para nu ningali meunang panglihatan ningali Bentang Betlehem, Silo anu bakal sumping, nalika hal-hal anu bakal datang ngalangkung di hareupeun maranéhna dina iring-iringan anu pinuh ku rahasia. Dina unggal kurban dipintonkeun pupusna Kristus. Dina unggal haseup menyan, kaadilan-Na naék ka luhur. Ku unggal tarompet yubileum, ngaran-Na diguar. Dina rahasia anu matak ngageterkeun tina Rohangan Pangsuci-pangsucina, kamulyaan-Na dumuk." The Desire of Ages, 211.

Tujuh Welas

Sédekia parantos dibawa ka Babul nalika Yerusalem runtuh opat welas taun saméméh 573 SM. Para ahli sajarah Yahudi ngaidéntifikasi siklus Yobel ti Yosia dina taun 622 nepi ka 22 Oktober 573 minangka siklus Yobel ka-17. Mangsa ti perang Raphia nepi ka perang Panium téh tujuh welas taun. Ptolemaios mangrupikeun nu meunang dina perang Raphia, sarta anjeunna ngawasa minangka raja kidul salila tujuh welas taun. Ti Édik Milan nepi ka Konstantinus ngabagi kakaisaranana dina taun 330 téh tujuh welas taun. Dina siklus Yobel ka-17, Yerusalem diruksak ku Nebukadnesar.

Sabab urang Israil bakal lila cicing tanpa raja, tanpa pangéran, tanpa kurban, tanpa tugu, tanpa efod, jeung tanpa terafim; sanggeus éta, urang Israil bakal mulang sarta neangan PANGERAN, Allah maranéhna, jeung Daud, raja maranéhna; sarta maranéhna bakal sieun ka PANGERAN

jeung kana kahadéan-Na dina poé-poé panungtungan. Hosea 3:4, 5.

Hosea nyangkem hiji perkara anu langsung patalina jeung panawanan Sedekia, sanajan éta ogé ngagambarkeun mimiti panawanan pikeun karajaan kalér dina taun 723 SM. Alesan naha petikan Hosea aya patalina jeung kasaksian Ezekiel téh nya éta lantaran panolakan ka Allah nalika Israil keukeuh nungtut raja manusa. Kahayang Israil pikeun diparéntah ku raja manusa, lain ku Raja Ilahi, digambarkeun minangka “kareueus kakawasaan maneh” dina panghukuman “tujuh kali” dina Imamat 26.

Jeung lamun maranéh ku sabab sakabéh ieu kénéh teu daék ngadéngé ka Kami, mangka Kami bakal ngahukum maranéh tujuh kali leuwih beurat ku sabab dosa-dosa maranéh. Jeung Kami bakal ngarecah kasombongan kakawasaan maranéh; sarta Kami bakal ngajadikeun langit maranéh saperti beusi, jeung bumi maranéh saperti tambaga. Imamat 26:18, 19.

“kaagulna kakawasaan maraneun” mangiladalan sapagnanasa ni Israel a maging sadunia asin magkaigwa nin sadiring hadi. An pagkua sa hadi hale sa kahadian sa amihanan kan 723 BC asin kasunod an pagkabihag kan kahadian sa habagatan sa idalom ni Hading Zedekias kan 586 BC, nagrirepresentar kan pagkabali kan “kaagulan” kan daang Israel, asin an kaagulan nauuna sa pagkahulog. Sa propesiya kan Biblia, an “kagahoman” iyo an hadi o kahadian, asin an kaagulan ni Israel sa pagseguro nin hading tawo nagtatao nin tanda kan pagtalikod sa teokrasya asin sa Banal na Hari.

Kajadian, nalika Samuel geus kolot, anjeunna ngangkat anak-anakna jadi hakim-hakim pikeun Israil. Ngaran anak cikalna nyaéta Yoel; ari ngaran anak kadua-na, Abia; maranéhna jadi hakim-hakim di Bersyeba. Tapi anak-anakna henteu nuturkeun jalan-jalan anjeunna, malah nyimpang kana kauntungan haram, narima suap, sarta ngabengkokkeun kaadilan. Ku sabab éta, sakabéh para kokolot Israil karumpul babarengan, tuluy sumping ka Samuel di Rama, sarta nyarios ka anjeunna, “Tingal, anjeun geus kolot, jeung anak-anak anjeun henteu leumpang dina jalan-jalan anjeun; ku sabab éta ayeuna angkatkeun pikeun kami saurang raja pikeun ngahakiman kami saperti sakumna bangsa.” Tapi éta perkara matak henteu dipikaresep ku Samuel, nalika maranéhna nyarios, “Pasiheun ka kami saurang raja pikeun ngahakiman kami.” Tuluy Samuel ngadoa ka PANGERAN. Jeung PANGERAN ngandika ka Samuel, “Dengekeun sora jalma-jalma éta dina sagala hal anu maranéhna carioskeun ka anjeun; sabab lain anjeun anu ku maranéhna dipiceun, tapi Kami anu dipiceun ku maranéhna, supaya Kami ulah marentah maranéhna. Saperti sagala kalakuan anu maranéhna lakukeun ti mimiti poé Kami mingpin maranéhna kaluar ti Mesir nepi ka poé ieu, ku hal maranéhna ninggalkeun Kami sarta ngawula ka allah-allah séjén, kitu kénéh anu maranéhna lakukeun ka anjeun. Ku sabab éta ayeuna dengekeun sora maranéhna; nanging, anjeun kudu mere kasaksian anu pageuh ka maranéhna, sarta béjakeun ka maranéhna kumaha adat pamaréntahan raja anu bakal marentah maranéhna.” 1 Samuel 8:1–9.

Perlu diperhatikeun yén dina waktos éta Israél nolak lain ngan Allah minangka Raja maranéhna, tapi ogé Roh Nubuat, sakumaha diwakilan ku Samuel, sabab disebutkeun, “maranéhna geus ninggalkeun Kami, jeung ngabakti ka allah-allah séjén, kitu ogé anu maranéhna lakukeun ka maneh.”

“Setan teh... terus-terusan nyelapkeun nu palsu—pikeun ngajauhkeun tina bebeneran. Tipu daya panungtungan pisan ti Setan nyaéta ngajadikeun kasaksian ti Roh Allah taya gunana. ‘Lamun taya wahyu, rahayat binasa’ (Siloka 29:18). Setan bakal digawé kalayan kacida licikna, ku rupa-rupa cara jeung ngaliwatan rupa-rupa sarana, pikeun ngoyagkeun kayakinan umat sesa Allah kana kasaksian anu sajati.

“Bakal aya kabencian anu dipicukeun ngalawan kana Kasaksian-Kasaksian, anu sipatna satanis. Padamelan Iblis bakal nyieun iman jemaat-jemaat ka dinya jadi goncang, ku alesan kieu: Iblis moal bisa boga jalan anu sakitu écésna pikeun mawa tipu daya-tipuna sarta ngabeungkeut jiwa-jiwa dina kasasarna, upama panggeuing, pangingetan, jeung piwuruk ti Roh Allah dipaliré.” Selected Messages, buku 1, 48.

Panipuan panungtungan pikeun tatanan téokrasi Israél baheula nyaéta panolakan lain ngan ka Allah, tapi ogé ka Roh Nubuat. Panolakan éta dina taun 1097 SM ngalambangkeun panipuan panungtungan Adventisme Poé Katujuh Laodikia dina taun 1863. “Tujuh kali” dina Imamat dua puluh genep nyaéta Firman Allah, sarta Roh Nubuat nyatakeun ngeunaan “tujuh kali” yén éta “teu meunang dirobah.”

“Kuring geus ningali yén bagan 1843 téh diarahkeun ku panangan Gusti, sarta yén éta teu meunang dirobah; yén angka-angkana téh saperti anu dipikahayang ku Anjeunna; yén panangan-Na aya di luhurna sarta nyumputkeun hiji kasalahan dina sabagian angka éta, nepi ka teu aya saurang ogé anu bisa ningalina, dugi panangan-Na dipiceun.” Early Writings, 74.

Ruh Nubuat écés ngadukung “tujuh kali” jeung pangrojong anjeunna téh mangrupa pangéling supaya ulah ngarobah angka-angka dina bagan éta, anu “tujuh kali”-na jadi kolom tengah jeung pojok luhur beulah katuhu. Ku bagan palsu Uriah Smith dina taun 1863, lumangsung panolakan anu beuki maju kana kayaktian-kayaktian dasar, anu dilambangkeun ku Israil baheula dina panolakan maranéhna ka Allah, sarta Ruh Nubuat ngaidentifikasi éta minangka pambrontakan taun 1863. Titimangsa pambrontakan taun 1863 saluyu jeung garis nubuat anu ditepikeun dina kitab Hezekiel. Dina éta garis sajarah, kacindekanana nyaéta karuksakan Yerusalem, anu ngalambangkeun hukum Minggu. Taun 1863 nepi ka hukum Minggu anu geura datang dilambangkeun ku sajarah raja Saul dina taun 1097 SM nepi ka Zedekia dina taun 586 SM.

Zedekia ditawan ka Babul opat welas taun saméméh Yobel taun 573 SM. Daur Yobel nu ka tujuh welas dimimitian dina taun 622 SM, sarta dina taun ka tilu puluh Ezekiel ditepikeun minangka imam dina taun 591 SM, tuluy lima taun sanggeusna Yerusalem diruksak dina taun 586 SM. Eta diruksak dina poé anu sarua dina sataun jeung mangsa eta diruksak kadua kalina dina Masehi 70 ku Titus. Ayat kahiji tina Ezekiel pasal hiji téh lima taun saméméh karuksakan Yerusalem jeung salapan welas taun saméméh visi Bait Allah dina pasal opat puluh.

Dina taun ka dua puluh lima pangbuangan kami, dina awal taun, dina tanggal kasapuluh bulan éta, dina taun ka opat welas sanggeus kota éta dipaéhan, dina poé anu sarua pisan panangan PANGERAN tumiba ka kuring, sarta mawa kuring ka dinya. Yehezkiel 40:1.

Ku lantaran henteu taat kana perjangjian Sabat tanah, Allah netepkeun yén “tujuh kali” bakal jadi kutuk pikeun henteu taat kana taun katujuh, anu mangrupa Sabat tanah. “Kali” téh sataun, jeung

“sataun” téh tilu ratus genep puluh poé, sarta tujuh kali tilu ratus genep puluh téh dua rébu lima ratus dua puluh taun. Urang Millerite bisa jadi henteu ngagunakeun ungkara “dua puluh lima dua puluh,” tapi duanana bagan suci maranéhna sacara angka nangtukeun dua rébu lima ratus dua puluh taun.

Pangucapan kutuk tujuh kali ka duanana, karajaan kalér Israél jeung karajaan kidul Yuda, mangrupikeun pamahaman anu pangheulana, atawa tiasa ogé disebut “dasar,” atawa malah tiasa disebut pamahaman “alfa”-na William Miller. Dina taun 1863 garéja Seventh-day Adventist Laodikea nolak pamahaman dasar tina panemuan-panemuan Miller; “panemuan-panemuan” anu ngawakilan sakabéh dasar gerakan Millerite. Ilham parantos ngingetkeun sacara langsung yén hal ieu tiasa kajadian, jeung memang geus kajadian, sarta éta kajadian geus ti baheula pisan.

Pondasi pikeun Bait Allah anu diwangun deui sanggeus panawanan di Babul parantos réngsé dina sajarah parentah kahiji, sarta saméméh parentah kadua. Bait Allah éta sapinuhna diwangun dina sajarah parentah kadua. Dina parentah katilu kadaulatan nasional dipulihkeun ka Israél kuna sacara harfiah. William Miller ngagambarkeun malaikat kahiji anu sumping dina taun 1798 sarta dipaparin kakawasaan dina 11 Agustus 1840. Malaikat kadua sumping sanggeus pondasi diteundeun, sakumaha digambarkeun ku bagan 1843, anu diterbitkeun dina Méi 1842. Dina kuciwa kahiji taun 1844, kuciwa alfa taun 1844, malaikat kadua sarta ogé mangsa antosan dina ibarat para parawan sumping, sarta nalika amanat malaikat kadua dipaparin kakawasaan dina pasamoan kémah Exeter, Bait Allah parantos réngsé. Tuluy dina kuciwa agung, atawa omega, taun 1844, Utusan Perjangjian ngadadak sumping ka Bait-Na, pikeun ngeusi kasampurnaan dua rébu tilu ratus taun anu dimimitian dina parentah katilu sarta réngsé dina datangna malaikat katilu.

Josiah hartina “tatapakan Allah.” Boh raja Josiah boh Josiah Litch; duanana mangrupikeun lambang tatapakan, sakumaha digambarkeun dina sajarah kaputusan kahiji jeung sakumaha digambarkeun ku pesta-pesta cinyusu anu dipidangkeun dina dua puluh dua ayat kahiji tina Imamat dua puluh tilu. Tatapakan, pesta-pesta cinyusu, jeung kaputusan kahiji, sadayana mangrupikeun lambang taun 1840 jeung pangkuatan malaikat kahiji. 22 Oktober 573 SM, sakumaha dipidangkeun dina Yehezkiel pasal opat puluh ayat hiji, mangrupikeun lambang 22 Oktober 1844 jeung dibukana pangadilan pikeun nu paéh, sarta ogé lambang 11 Séptémber 2001 dina dibukana pangadilan pikeun nu hirup. Saha waé anu geus nuturkeun ieu tulisan-tulisan, sakuduna nyaho kana panerapan anu keur ku sim kuring dipaké.

Yehezkiel téh mangrupikeun hiji lambang dina sajarah kenabian anu digambarkeun dina tulisanana. Yehezkiel aya di dinya nalika dua puluh lima jelema sujud ka panonpoé dina ahir pasal dalapan. Anjeunna ogé aya di dinya dina pasal-pasal salajengna nalika ‘panyegelan anu dituturkeun ku pangmeuncitan’ didatangkeun ka Yerusalem, anu ku Ellen White diidentipikasi minangka garéja Maséhi Advent Poé Katujuh. Dina sabelas pasal kahiji, Yehezkiel dibawa asup ka Bait Suci sawarga pikeun nampi parentah-parentahna, sakumaha urang Millerite kungsi dipanggil pikeun ngalakukeunana dina taun 1844, jeung sakumaha gerakan ieu ayeuna keur dipanggil pikeun ngalakukeunana.

Ku sabab kitu Yehezkiel jadi tanda pikeun maraneh: sakumaha sagala anu geus dipigawé ku anjeunna, kitu maraneh bakal ngalakonan; sarta lamun ieu kajadian, maraneh bakal nyaho yén Kami téh PANGERAN ALLAH. Yehezkiel 24:24.

Nalika Ieu Kajadian

Nalika urang ngahontal éta titik dina poé-poé panungtungan, nepi ka hal-hal anu digambarkeun ku Ezekiel keur kajadian deui di antara umat Allah, mangka urang geus ngahontal tanda Ezekiel. Lamun aranjeun terang yén Ezekiel ngagambarkeun saratus opat puluh opat rébu, sarta aranjeun terang éta nepi ka hiji tingkat iman jeung pamahaman anu miboga pangharepan anu geus disucikeun, yén sagala hal anu digambarkeun ku Ezekiel dina tulisan-tulisanana mangrupikeun perlambang tina hiji runtuyan suci kajadian dina poé-poé panungtungan anu ngalibetkeun saratus opat puluh opat rébu—lamun aranjeun terang éta, mangka “maraneh baris nyaho” yén “Gusti” téh “Allah.”

Urang baris neruskeun ieu pamikiran dina artikel salajengna.